

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های خراسان شمالی

سرپرست اداره امور آزمایشگاه های خراسان شمالی در گفتگو با ماهنامه:

درزمینه ی برخی دستگاه ها با کمبود مواجهیم

استان خراسان شمالی در شمال شرق کشور با مساحتی حدود ۲۸ هزار و ۴۳۴ کیلومتر مربع واقع است.

این استان از شمال با کشور ترکمنستان، از شرق و جنوب با استان خراسان رضوی و از غرب با استان گلستان و از جنوب غربی با استان سمنان همسایه است.

مرکز استان خراسان شمالی، شهر بجنورد است و از شهرهای مهم آن می توان شیروان، اسفراین، مانه سملقان، گرمه جاجرم و فاروج را نام برد.

خراسان شمالی عمدتاً از آب و هوای معتدل کوهستانی برخوردار است. این استان با اقلیمی متفاوت از نواحی همجوار خود، از نظر آب و هوایی،

شرایط خاصی در منطقه دارد و از شمال و جنوب با بیابان های بزرگ کویری هم جوار است.

اکثریت مردم این استان را فارس ها تشکیل می دهند. از دیگر اقوام این استان می توان به تات، ترک، ترکمن و کرمانج اشاره کرد. دهستان گیغان در شهرستان بجنورد را تاتستان می نامند.

استان خراسان شمالی برابر آخرین تصمیم گیری هیأت دولت جمهوری اسلامی و ابلاغ وزارت کشور در نیمه اول سال ۱۳۸۳ خراسان بزرگ به سه استان خراسان رضوی - خراسان شمالی - خراسان جنوبی تقسیم شد. در این تقسیم بندی جدید مرکزیت خراسان شمالی شهر بجنورد تعیین شد.

قسمت اعظم شهرستان بجنورد را مناطق کوهستانی و فلات های مرتفع در بر گرفته و از همین رو منطقه آب و هوای معتدل کوهستانی دارد.

به طور کلی این منطقه زمستان های سرد و مرطوب و تابستان ها گرم و خشک دارد. بخش بزرگی از شهرستان بجنورد در دره رود اترک قرار گرفته و تحت تأثیر

توده هوایی دریای مازندران قرار دارد که به علت داشتن رطوبت موجب سرسبزی و خرمی گیاهان در بهار و تابستان می شود.

دانشگاه علوم پزشکی بجنورد

این دانشگاه از سال ۸۴ از دانشگاه علوم پزشکی مشهد جدا شد و به عنوان دانشکده علوم پزشکی خراسان شمالی به طور مستقل شروع به کار کرد. این دانشگاه در بهمن سال ۹۱ اقدام به پذیرش دانشجوی مقطع کارشناسی علوم آزمایشگاهی کرد که اولین فاغ التحصیلان آن در بهمن ۹۶ است.

دانشگاه علوم پزشکی اسفراین

دانشکده علوم پزشکی اسفراین به عنوان دومین دانشکده در خراسان شمالی از نیمه دوم سال ۹۰ با پذیرش ۲۰ دانشجو در رشته پرستاری کار خود را آغاز کرد. در سال ۱۳۹۴ تعداد ۲۴ آزمایشگاه، ۶۰ مرکز توانبخشی، ۲۷ مرکز پر تونگاری و داروخانه در استان وجود داشته است. استان خراسان شمالی دارای ۱۰ بیمارستان است.

دکتر حمیدرضا فرزندان سرپرست اداره امور آزمایشگاه های استان خراسان شمالی است. در ادامه ی این مصاحبه با تجربیات وی و فعالیت های این اداره آشنا خواهیم شد.

❖ خواهشمند است درباره کار ویژه‌ی اداره امور آزمایشگاه‌ها توضیح بفرمایید.

اداره امور آزمایشگاه‌های استان خراسان شمالی در جهت رسیدن به ارتقاء سطح کمی و کیفی خدمات آزمایشگاهی و دسترسی آحاد مردم جامعه به خدماتی با کیفیت، در قالب آزمایشگاه‌های داخل استان و استفاده از توانمندی‌های آزمایشگاه‌های خارج استان در قالب ارجاع نمونه‌ها انجام می‌شود. ❖ ارزیابی و ممیزی از کلیه آزمایشگاه‌های تحت پوشش این دانشگاه براساس چک لیست‌های کشوری و نظارت بر روند اجرای برنامه کنترل کیفی آزمایشگاهی ❖ رسیدگی و تصمیم‌گیری نسبت به درخواست‌های متقاضیان اخذ پروانه تاسیس و مسوول فنی آزمایشگاه و برگزاری کمیسیون ماده ۲۰ دانشگاه و صدور برگه صلاحیت و پروانه مسوول فنی و تاسیس مطابق با ضوابط و استانداردهای اعلام شده.

❖ بررسی و رسیدگی به شکایات مطروحه از طرف بیماران، پزشکان، موسسات دولتی و خصوصی ❖ رسیدگی به امور پرسنلی و تعیین محل خدمت پرسنل و انتقالی (طرحی-استخدامی) ❖ همکاری و مشاوره در جهت خرید تجهیزات پزشکی

❖ نظارت و ممیزی از شرکت‌های توزیع کنندگان کیت‌ها و فرآورده‌های آزمایشگاهی ❖ اعلام نتایج کنترل کیفی آزمایشگاه مرجع سلامت بر روی کیت‌های مصرفی به آزمایشگاه‌های تحت پوشش ❖ ثبت شکایات (در مورد تجهیزات و مواد مصرفی) و ارجاع آن به آزمایشگاه مرجع سلامت و پیگیری نتیجه آن ❖ شرکت در کمیته و کارگاه‌های منتخب استانی و کشوری

❖ مدیریت شبکه دانشگاهی ارائه خدمات آزمایشگاهی

- ممیزی و ارزیابی براساس چک لیست طرح تحول - ارتقاء نقشه خدمت

- پایش و تجزیه و تحلیل آمارها و داده‌ها ❖ نظارت بر روند ارجاع نمونه‌ها مطابق با مفاد قراردادها

❖ پایش برنامه عملیاتی و بارگذاری اطلاعات در سامانه وزارتخانه

❖ این اداره‌ی زیر نظر ریاست دانشگاه است یا معاونت درمان؟

اداره امور آزمایشگاه‌ها زیر نظر معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی است.

❖ مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به عهده‌ی این اداره است؟ همان‌طور که مدیریت تجهیزات پزشکی توسط اداره تجهیزات پزشکی صورت می‌گیرد؟

مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی به عهده اداره تجهیزات پزشکی دانشگاه و اداره امور آزمایشگاه‌ها است.

❖ اداره امور آزمایشگاه‌ها در سیاست‌گذاری‌های کلان تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه نقش محوری دارد؟

اداره امور آزمایشگاه‌ها با توجه به نیازها و کمبودهای موجود و با در نظر گرفتن افزایش و تنوع تستی هر مرکز، پیشنهادهای خود را به اداره تجهیزات پزشکی دانشگاه ارائه می‌نماید.

❖ چند نفر پرسنل دارید و وظایف هر بخش چیست؟

۲ نفر پرسنل دارد که تمامی فعالیت‌های این اداره توسط این دو کارشناس زیر نظر سرپرست اداره امور آزمایشگاه‌ها انجام می‌گیرد.

✓ زهره حصاری (کارشناس اداره امور آزمایشگاه‌ها)

✓ آرزو کمالی (کارشناس اداره امور آزمایشگاه‌ها)

❖ چه چالش‌هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه‌ها وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی شما چیست؟

جهت خرید تجهیزات آزمایشگاهی، کمیته تجهیزات پزشکی از نظرات افراد کارشناس با اشراف کامل استفاده شود تا تجهیزاتی با برند معتبر و کیفیت بالا خریداری شود. همچنین راه اندازی آزمایشگاه رفرانس با توجه به فضای موجود و خرید دستگاه الکتروکمی لومینسانس با توجه به نیاز استان.

❖ استان شما شامل چه تعداد آزمایشگاه است و پراکندگی آن در شهرها و استان‌ها به چه گونه است و چه کمبودهایی در زمینه ی اقلام و تجهیزات وجود دارد؟

۲۵ آزمایشگاه دولتی، خصوصی تحت نظارت معاون درمان قرارداد که بیشترین تعداد در شهر بجنورد و بعد شیروان و سایر شهرهای استان فاقد آزمایشگاه خصوصی است.

❖ لطفا در خصوص تعداد اقلام آزمایشگاهی و تجهیزاتی که در استان شما در حال کار است توضیحاتی بدهید؟

تمام آزمایشگاه‌های دولتی مجهز به دستگاه سل کانتر و اتو آنالایزر بیوشیمی و بخش مولکولی است و در بخش خصوصی نیز مجهز به دستگاه الکتروکمی لومینسانس و الکتروفورزاست. البته در صورت درخواست یکسری تست‌های تخصصی به مشهد یا تهران ارسال می‌شود.

❖ آیا کمبود و ضعفی در آزمایشگاه‌های استان در زمینه اقلام و تجهیزات وجود دارد؟ چه دستگاه‌ها و اقلامی؟

با توجه به برنامه طرح تحول نظام سلامت و همچنین افزایش درخواست تست‌های تخصصی، نیاز به خرید دستگاه دستگاه الکتروکمی لومینسانس و الکتروفورز و HPLC در بخش دولتی است.

❖ از فعالیت‌های علمی این اداره و تعامل آن با مدیریت بودجه توضیح دهید؟

همراه براساس نیاز سنجی، آموزش انجام گرفته و با همکاری اعضای هیات علمی در جهت ارتقاء توانمندی کارکنان کارگاه‌ها و کلاس‌ها به صورت مدون برگزار می‌شود.

❖ نحوه‌ی نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است؟

نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات توسط خود مسوول فنی و مدیر داخلی آزمایشگاه انجام شده و نحوه نگهداشت و کنترل کیفی تجهیزات در بازدیدهای دوره‌ای مورد بررسی قرار می‌گیرد.

❖ وضعیت اجرای آزمون‌های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرا می‌شود؟

با نظارت بر اجرای کنترل کیفی داخلی و شرکت در برنامه کنترل کیفی خارجی و همچنین انجام کالیبراسیون تجهیزات پایه توسط شرکت‌های مورد تایید اداره کل تجهیزات پزشکی، زیر نظر این اداره انجام می‌گیرد.

❖ تعامل اداره امور آزمایشگاه‌ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است؟

ما درخواست‌ها را به معاون درمان اعلام می‌کنیم و وی تعاملات لازم را با مدیریت بودجه انجام می‌دهد.